

Forskere, forskningsinstitutioner og organisationer sikre at adgangen til data er så åben som det er muligt og så afgrænset som nødvendigt. (cf. ECoC 2017 , p.6)

Beskrivelse og baggrund

Denne læringsenhed:

Introducerer (fremtidige) forskere for normer indenfor korrekt data management

Opbygger kompetence til at forklare og retfærdiggøre korrekt data management

Udfordre (fremtidige) forskere til at vælge en praksis med respekt for andres rettigheder, der samtidigt understøtter ens eget arbejde

Lægger vægt på principperne om søgbar, tilgængelig, kompatibel og genanvendelig (FAIR) data, samtidigt med at beskrive begrænsninger

Denne enhed er blevet udarbejdet til læringsgrupper inden for samme disciplin.

En fortaler for forskningsintegritet

Tymon Zieliński

Keywords

Data Management; FAIR; Åben Forskning; Informeret Samtykke

Læringsmål

- 1** *Vær åben, uden bias og accepterende overfor flertydighed*
- 2** *Forklar og retfærdiggør argumenter for ordentlig data management*
- 3** *Sammenlign og prioriter forskellige håndteringer af ordentlig data management*
- 4** *Blive parat til at udvælge normer sammen med en dialoggruppe og på vegne af din målgruppe*

Læringstrin

- 1** *Bliv fortrolig med emnet*
- 2** *Vælg en interessant udfordring*
- 3** *Deltag i rollespil*
- 4** *Forklare og retfærdiggøre data management*
- 5** *Evaluere forskellige argumenter, møde meningsforskelle og opnå konsensus*

“For at kunne drage pålidelige konklusioner om data og præsentere disse på en reel facon, skal data først indsamles og herefter forarbejdes omhyggeligt.” (Tymon Zieliński, en fortaler for forskningsintegritet)

1 Bliv fortrolig med emnet:

Hjemmearbejde (på forhånd) eller læs igennem på klassen

Læs kapitel 2.5 i “The European Code of Conduct for Research Integrity” og Wilkinson M, Dumontier M, Aalbersberg I, Appleton G, Axton M, Baak A, ..., Mons B (2016): The FAIR Guiding Principles for scientific data management and stewardship. I: *Scientific Data*, 3:160018. <https://doi.org/10.1038/sdata.2016.18>

FAIR Principperne:

Forskningsdata og relateret meta-data skal være til at opsøge, tilgængelig, kompatibel og genanvendelig (FAIR), medmindre juridiske forpligtelser dikterer andet. Forskningsdata er den data som fund og argumenter er baseret på. Meta-data er data som beskriver anden data.

GoFAIR Website: www.go-fair.org

2 Vælg en interessant udfordring:

En forsker har fundet en interessant tidsskriftsartikel understøttet af data, som kunne være relevant for sit eget forskningsprojekt. Ifølge et udsagn i slutningen af artiklen, “Datasættet genereret og analyseret i dette studie vil være tilgængeligt ved begrundet forespørgsel hos den korresponderende forfatter.”

Hun beslutter sig for at kontakte den korresponderende forfatter for at anmode om adgang til data med en skitsering af, hvordan hun har tænkt sig at anvende dem. Eftersom hun først lige har påbegyndt sit forskningsprojekt, er en række spørgsmål stadig åbne og vil først blive afklaret, når projektet har udviklet sig yderligere. Få dage senere modtager hun dette svar: “Beklageligvis kan jeg ikke imødekomme din anmodning. Da du ikke kan specificere præcist, hvad du vil gøre med data, er anmodningen ubegrundet og derfor urimelig.” Svaret efterlader forskeren undrende: “Men hvad er så en rimelig anmodning? Jeg kan selvfølgelig ikke redegøre detaljeret for, hvad jeg vil gøre med data, hvilken indsigt analysen måske vil generere og så videre. Forskning er trods alt ikke fastlagt forud, men forbundet med en vis risiko.”

Hvis denne udfordring er relevant indenfor dit fagområde, kan du anvende den i den følgende øvelse. Hvis ikke, vælg da venligst en lignende udfordring fra dit fagområde. Tilsvarende udfordringer kunne fx relatere sig til spørgsmål om hvor data skal opbevares, hvordan man beskriver data, hvorvidt data skal bevares eller ej, hvorvidt data skal være offentligt tilgængelige eller ej, eller valg af meta- data standarder og filformater. De valgte udfordringer bør klart og tydeligt relatere sig til FAIR principperne.

3 Deltag i rollespil:

Gennemgå de næste trin i grupper af fire til seks personer:

Uddyb din udfordring detaljeret

Forestil dig at en konflikt opstår mellem forskellige parter, hvor FAIR principperne kan påberåbes.

Fremfør udfordringen i et rollespil.

Beskriv konflikten og skriv den ned (hvert gruppemedlem skal bruge et kopi).

4 Forklar og begrund data management:

Reflekter på egen hånd og besvar følgende spørgsmål:

Hvilke regler referere parterne i din konflikt implicit til?

Forklarede parterne reglerne i rollespillet?

Hvis ikke, kan du da forestille dig hvilke regler der begrunder hver af de to parters handlinger?

Hvilke regler er i konflikt med hinanden? Hvilke(n) regel(er) bør have forrang? Hvorfor?

5 Evaluer forskellige argumenter, mød meningsforskelle og opnå konsensus:

Diskuter på klassen, hvorfor du har besluttet at prioritere den regel du har valgt at følge.

Forklar hvorfor du er uenig i alternative fremgangsmåder.

Er det fordi du er uenig i andre regler eller fordi du har rangeret reglerne i forhold til deres relative vigtighed?

